

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e20820/facsimile.pdf> (tilgået 08. juni 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1849.

1849.

Beretning

N°. 206.

om Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Hem og frekindsbyende (68de) No. 2.

(Den fortløbende Behandling af Ordmænd § 8.)

Davids: Jeg fulde, eller hvad der allerede er anført af 2 Medlemmer af Minoriteten, og hvad der nu er udtalt af en betydelig Minoritet, ikke have taget Ordet for at forsvare Minoritetens Forsamlingsforslag, hvad der ikke var rettet af Spørgsmaal fra Rigsdagsmanden for Svendborg Amt 1de Distrikt (C. H. Hansen) til Minoriteten med Hensyn til, at han antager, at den foreslaede § 8 h. vilde komme i Modstrid med Art. 44, og han derfor ønsker, at Minoriteten vilde oplyse, hvorledes man har tænkt at undgaa denne formodentlige Modstrid. I denne Anledning skal jeg tillade mig at bemærke, at mellem § 8 h., der omhandler, at Kroningen skal have Sted med de Ceremonier, som Kongen selv maatte bestemme, og § 44, om ogsaa denne Paragraph blev Lov, saaledes som den foresligger i Utskiftet, ligesaaledes indrømte nogen Modstrid Sted, som mellem § 10 i den nævnte Grundlov og § 75, hvori det er bestemt, at Kroningen skal have Sted med de Ceremonier, som Kongen selv bestemmer, og paa det andet Sted: at Stortinget, og det alene, skal bestemme Udgiftsordningen og fastsætte Afgifterne. Det forekommer mig heller ikke let at indse, hvorledes der fulde ligger i Modstrid i disse to Paragrapher, thi det er for det første ikke uantageligt, at Kongen selv vil behøve at ty til Rigsdagen for at faae de Udgifter erholdte, som Kroningen afstaa, naar de nemlig skulle bære af Civilisten, ved hold fastsatte Hensyn hertil var taget; men dernæst maatte jo, i sådanne tilfælde, denne Sum paa konstitutionsmæssig Maade ved Budgettets forelæggelse opføres, og Rigsforsamlingen vilde debattere om den og bestemme den som enhver anden Udgift. Derfor forekommer det mig ogsaa, at den gjorte Indvending mod denne Paragraphs Opnagelse ikke kan tillægges Vægt, naar efter de Antecedenfer, som man har i et andet Land, der i en Række af 30 Aar har haaret paa en konstitutional Grundlov og antaget at være langt fremstredt i denne Hensigt, og hvor der aldrig er ydret Tænke om, at der fulde være nogen Modstrid mellem Bestemmelsen i Grundloven om Kroningen og Stortingets Ret til at bestemme Udgiftsordningen. Deri, som forekommer det mig, maatte der ogsaa ligge en Garant for, at der heller ikke ved en saadan optagen Bestemmelse ved at fulde fremkomme nogen Kollision med Rigsdagens Statsbevillingsret. Endnu maatte det være mig tilladt, forsaavidt Udvalget Majoritet og Deputeret hertil Sagen have anført, at det ogsaa maatte anføres for vigtigt, at den for Kongen i Grundloven foreslaede § 8 blev saaledes, at den ogsaa fulde afslaget af Rigsdagens Medlemmer, foruden hvad der allerede er bemærket, at gjere opmærksom paa at der i flere Staters Grundlove findes en særskilt § 8 foreskrevet for Kongen og Rigsdagsmandene. Der var i Gr. i den nævnte Grundlov en særskilt § 8 for Kongen og for Medlemmerne af de to Kamre, og det vil være Blevet der bestemt, at der i Norge, for at nævne det Land, der ligger os nærmest, er foreskrevet en § 8 for Kongen, indend der ingen er foreskrevet for Stortingets Medlemmer, efter den bestilte Grundlov er ligesaaledes en § 8 foreskrevet for Monarken, men ingen for Medlemmerne af Riksrådet eller for Staten. Det synes ogsaa, at der taler meget for, at det Land, hvortil Monarken indtræder sig, bliver anført for saa snart og vigtigt, at det maatte betragtes som nødvendigt, at han, i det Mindste, han selv tager Thronen, forlæder sig til at afslutte en politisk Erklæring, hvorefter

han maatte anføres for bunden, men at det ikke anføres som nødvendigt, at Medlemmerne af Rigsdagen afslutte en egen § 8, fordi den almindelige Børgere, som enhver i Norge maatte antages at have afsluttet, allerede indeholder det Samme, som den for Rigsdagsmandene indførte § 8 vilde indeholde. Hvad endnu i Minoriteten angaar Orden, som fulde foreslaede Monarken, skal jeg ikke komme tilbage til hvad der af den betyngede Minoritet er udtalt som nødvendigt for at give Orden den christelige Karakter, den bør have, men blot bemærke paa, at dersom den fulde blev afsluttet, som det betyngede Medlem for Helsingør Amt 4de Distrikt (Gruntdrag) har angivet det, vilde det være en bestræbelig Modstrid mellem den § 8 og § 10 i Grundloven, som foreskrives af Børgere, eller som ved enhver anden Statsordning afsluttet. Jeg skal ikke gaae ind paa den Afslutning, hvorefter det er mere eller mindre rigtig, at Statsmanden bliver mere eller mindre fritlig eller mere eller mindre bundende, thi derom kan der være stor Meningsulighed; men hvad jeg vilde antyde, er, at den § 8, der afsluttet af Monarken, ikke i Utskiftet bør være mindre bundende eller mindre fritlig end den almindelige Børgere, og i denne § 8 forekommer der en Paafaldelse af det hellige Ord, af „Gud og hans hellige Ord“, og denne Paafaldelse synes mig derfor ogsaa at være høit nødvendig i den § 8, hvorefter Monarken skal indtræde sig til sit store Kald.

J. H. Hansen: Den 1ste kongevalgte Rigsdagsmand (Dovbs) har nemlig foresat i Indledning af en Opfordring, jeg tillod mig at rette til den Minoritet, som har stillet Forslag til den nye Paragraph. Jeg svarede, hvorledes Minoriteten havde tænkt sig Garantier for, hvad den her udtalte, at Kroningen ikke vilde være forbunden med betydelige Beføjninger. Den andre kongevalgte Rigsdagsmand maatte have misforstaaet mit Spørgsmaal, thi jeg har ikke hørt, at han endnu har besvaret det. Hvad han indvender mod det, jeg havde rettet, skal jeg fortælle om. For det første har han, som svar paa min Formening om, at der var en Sted mellem § 8 h. og § 44, henvist til den nævnte Grundlov. Jeg mener, at dermed er Sagen ingenlunde klar. Det er meget tænkeligt, at der i den nævnte og andre Staters Grundlove kan findes en og anden Inconseqvens, og jeg tror ikke, at Rigsforsamlingen derved vilde finde det forfærdigt, at der ogsaa her fulde optages en saadan. Han har ment, at i Norges Grundlov ligger der en Garant for, at denne Inconseqvens ikke vil gjere sig gjældende her. Dylig her mener jeg, at Danmarks Helt ingenlunde kan haare sig til No med, at man hævder det til Garantier fra fremmede Staters Grundlove. Jeg mener, man skal sege Garantierne i sin egen Grundlov. Han har sagt, det havde antaget, at Hans Majestet vilde afholde Udgiftene af sin egen Civilist; men jeg mener, at man ingenlunde kan haare sig tilfreds med, hvad der kan antages. Man maatte holde sig til Ordene, og i Paragraphen findes intet Ord, hvorefter dette fuldkommen kan afsluttes. Lovgiveren mener jeg, at Minoritetens Retledning, at Kongen Kroning ikke kan foreskrives at vilde blive ledsaget af betydelige Ceremonier, synes at tyde paa, at det har foreset den som en Udgift udenfor Civilisten; thi fulde den afholdes af dem, herte denne Retledning ikke hjemme som et Besvar for Forslaget. Derved mener jeg, at, dersom Hans Majestet ikke vilde afholde Omkostningerne af sin Civilist, maatte han fremkomme med et Forslag i det Finantsbudget, der skal foreslaes Rigsdagen. Dette forekommer mig at være en dobbelt Modstrid mellem Paragraphen og dens Besvar. Skal Hans Majestet endogveres Rigsdagens Samtykke til Udgiftene til Kroningen, da ser